

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 6ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 1974

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΔΙΟΝ. Α. ΖΑΚΥΘΗΝΟΥ

ΑΓΓΕΛΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας, ἀνακοινῶν εἰς τὴν Ὀλομέλειαν τὸν θάνατον τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Μιχαὴλ Τόμπρου, εἶπε τὰ ἀκόλουθα :

Μετὰ βαθυτάτης θλίψεως ἀνακοινῶ εἰς ὑμᾶς τὸν θάνατον τοῦ ἀγαπητοῦ συναδέλφου Μιχαὴλ Τόμπρου, ἐπισυμβάντα αἰφνιδίως τὴν παρελθούσαν Τρίτην, 28ην τρέχοντος μηνός.

Ὁ Μιχαὴλ Τόμπρος ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις τῷ 1889 καὶ ἐσπούδασε τὴν Γλυπτικὴν εἰς τὴν Ἀνωτάτην Σχολὴν Καλῶν Τεχνῶν καὶ ἀκολούθως εἰς τὴν Académie Julienne τῶν Παρισίων. Ἡ σταδιοδρομία του ὑπῆρξε λαμπρά : ἔκτακτος καθηγητὴς τῆς Πλαστικῆς εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μετσόβιον Πολυτεχνεῖον (1919-1923), τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Γλυπτικῆς εἰς τὴν Ἀνωτάτην Σχολὴν Καλῶν Τεχνῶν (1938-1960), διευθύνων ὑποδιευθυντὴς (1951-1955) καὶ διευθυντὴς αὐτῆς (1957-1959). Ἐκλεγείς, διωρίσθη τακτικὸν μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν τὴν 8ην Ἀπριλίου 1968.

Πρὸ ὀλίγων ὥρῶν συνωδεύσαμεν, Κύριοι Συνάδελφοι, τὸν Μιχαὴλ Τόμπρου εἰς τὴν τελευταίαν του κατοικίαν. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κατὰ τὰς στιγμὰς ταύτας ἐπικρατεῖ εἰς τὴν ψυχὴν μας, εἶναι ἡ μεγάλη ὀδύνη διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἀγαπητοῦ φίλου. Πρὸ μιᾶς ἑβδομάδος ἦτο ἀκόμη μεταξύ μας εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην. Ἡ παρέμβασίς του εἰς τὸ ζήτημα τῆς Ῥιζαρείου Σχολῆς ὑπῆρξε φωτεινὴ, πλήρης σοφίας καὶ μέτρου. Οὐδὲν ἠδύνατο νὰ προσιωνίσῃ τὸ μοιραῖον γεγονός. Οὔτε ἡ ὥρα εἶναι πρόσφορος, οὔτε ὁ ὁμιλῶν ἔχει τὸ κῦρος νὰ ἐπεκταθῇ ἐπὶ τοῦ ἔργου τοῦ Μιχαὴλ Τόμπρου. Ἡ τελευταία ἔκθεσίς του ὑπῆρξε διὰ πάντας ἡμᾶς πραγματικὴ ἀποκάλυψις. Ἡ Ἀκαδημία ἐπιφυλάσσει νὰ τιμήσῃ τὸν διαπρεπῆ καλλιτέχνην ἐν καιρῷ κατὰ τὰ εἰωθότα. Τοῦτο μόνον θὰ προσθέσω, ὅτι ὁ Τόμπρος ὑπῆρξεν εὐτυχής, διότι μέχρι τῆς ἐσχάτης πνοῆς του, ἐν ἀπολύτῳ αἰθρία τοῦ

πνεύματος καὶ ἐν ἀκμῇ τῆς καλλιτεχνικῆς του δημιουργίας, ἐθεράπευσε μετὰ πάθους καὶ πίστεως ὅ,τι περισσότερο εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἠγάπησε, τὴν Τέχνην του.

Ἐκ Κερκύρας ὁ συνάδελφος Νικόλαος Χατζηκυριάκος - Γκίκας, συνδιασώτης ἐν τῇ θεραπείᾳ τῶν Τεχνῶν, παρακαλεῖ νὰ ἀκουσθῇ τὸ μήνυμα τοῦτο :

Ὁ Τόμπρος ἐτελείωσε τὸν βίον του καθαρά, ὅπως ἐτελείωνε τὰ ἀγάλματά του. Τὰ ὑπέγραφε μὲ τὸ ὄνομά του ποὺ θὰ πῇ : τόμπρος. Δὲν εἶχε ἐκεῖνος δυὸ κουβέντες, δυὸ φάτσες, ὁ ἀφελὴς καὶ πεισματάρης στρατευμένος στὴν τέχνην του καὶ στὶς ἰδέες του. Στρατιώτης ἔμεινε ὅλη του τὴν ζωὴ, κι ὅχι μόνο τὰ δέκα χρόνια τῶν πολέμων. Τέτοιες ἦταν οἱ ἀρχὲς ποὺ τοῦ εἶχε φυτέψει ὁ μαρμαρᾶς ὁ πατέρας του : Ἰσιες, ντρίτες σὰν τὰ μάρμαρα τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Σταδίου, ποὺ εἶχε πελεκήσῃ μὲ τὰ χέρια του.

Χαρακτῆρες ἀδρόνς καὶ τίμιους, σὰν αὐτούς, δὲν βγάζει εὐκόλα ἐτούτη ἡ γῆ μὲ τὰ ἀφθονα ζιζάνια. Εἴμαστε φίλοι, ἀνέκαθεν, καὶ ἔχω φίλους πολλοὺς καὶ καλοὺς, ἀλλὰ ἐκεῖνος ἦταν ἀπὸ τοὺς στερεώτερους, σὰν κολῶνα. Εἶχε φτιάξει ἀρκετοὺς τάφους στὸ κοιμητήριον — τώρα πάει κι ὁ ἴδιος νὰ ξαποσιάσῃ ἐκεῖ. Ἀλλὰ δὲν θὰ εἶναι βαρὺ τὸ χῶμα σ' αὐτόν, ποὺ μόνος του, ὅλη του τὴ ζωὴ, σήκωνε τόσοις ὄγκους λιθάρια. — Εἶναι μαθημένος.

Λεπτοῦ σιγὴ εἰς μνήμην Μιχαὴλ Τόμπρου.